

Oktober 2007

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Utkast till energistrategi för Stockholms län

Sammanfattning

På uppdrag av regeringen har Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram ett utkast till strategi för främjande av omställning av energisystemet i Stockholms län. Med omställning av energisystemet avses ökad hushållning med energiresurser samt ökad användning av förnybara energikällor.

Länsstyrelsens utkast till energistrategi för Stockholms län innebär att Länsstyrelsen ska arbeta med insatser inom energiområdet på tre olika nivåer:

1. inom Länsstyrelsens egen verksamhet,
2. i samarbete med andra,
3. verka för andras insatser, insatser utom Länsstyrelsens rådighet.

Nedanstående insatser inom ovannämnda tre nivåer är:

Insatser inom Länsstyrelsens egen verksamhet

- a. Utveckla det övergripande energiarbetet genom samverkan mellan olika verksamhetsområden inom myndigheten.
- b. I sin tillsyn, tillsynsvägledning och tillståndsgivning verka för att verksamhetsutövare ökar energieffektivisering med hjälp av kartläggning av möjliga energieffektiviseringar och genom att förmedla goda exempel.
- c. Bevaka att kommunernas fysiska planläggning sker i överensstämmelse med miljöbalkens hushållningsbestämmelser, och samverka i detta syfte med kommunerna och regionplaneorganet.
- d. Stödja kommunerna i deras arbete att utifrån lagen om energideklaration verka för effektivare energianvändning i byggnader.
- e. Prioritera energifrågor vid tillsyn.
- f. Verka för att kommunerna i sin fysiska planering reserverar mark för anläggningar för produktion av förnybar energi, i första hand för bi kraftvärmeverk i ett antal kommuner i norra och södra regiondelarna.
- g. Aktivt stödja kommunerna i utarbetandet av energiplaner för omställningen.
- h. Prioritera handläggning av ärenden som innebär övergång till förnybara energikällor (tillståndsprövningar, villkorsändringar, anmälningsärenden och stödärenden)
- i. Aktivt sprida kännedom om stöd för omställning till förnybar energi.

- j. Prioritera stöd till lantbruksföretag för produktion av bioenergi i olika former och för omställning av uppvärmning i byggnader och växthus
- k. Aktivt, genom informationsinsatser i tillståndsverksamhet, verka för att organiskt och brännbart avfall utnyttjas så långt det är möjligt i länet.
- l. Genom sin tillstånds- och prövningsverksamhet verka för att energiföretagen lokaliserar energianläggningar i anslutning till hamnar och spårförbindelser, samt uppmana kommunerna att i sin planering medverka till detta. Härigenom säkras tillgången på bränslen samtidigt som man bidrar till att vägtransporterna minskar.

Insatser som förutsätter Länsstyrelsen samverkan med andra aktörer

- a. Utveckla samarbetet med Energimyndigheten och Boverket i syfte att påverka utformningen av nya energistöd.
- b. Tillsammans med Boverket och Energimyndigheten sprida information och kännedom om energistöd, till exempel konverteringsstöd och stöd till solvärmeanläggningar.
- c. Tillsammans med regionplane- och trafikkontoret (RTK) och andra berörda aktörer verka för att energi- och klimatfrågor integreras i regional utvecklingsplan 2010 för Stockholmsregionen (RUF 2010).
- d. Tillsammans med RTK och berörda aktörer utveckla och säkra förutsättningarna för införsel, lagerhållning och distribution av bränslen i Stockholmsregionen.
- e. Medverka till att planeringen av väginfrastrukturen sker enligt fyrstegsprincipen i syfte att hushålla med resurser och begränsa transportsystemets negativa konsekvenser. En allmän strävan är ett effektivt, attraktivt och hållbart transportsystem där kollektivtrafiken har en central roll.
- f. I samverkan med regionplaneringen och kommunernas fysiska planering verka för samhällsutbyggnad anpassad för kollektivtrafikförsörjning.
- g. Medverka till att öka utbyggnaden av fjärrvärme i regionen.
- h. Verka för att säkerställa effektiva transportvägar och lämpliga upplagsplatser för biobränslen. Biobränsle innebär kraftigt ökade bränslevolymer på grund av dess mindre energiinnehåll i förhållande till olja.

- i. Verka för att samlokalisera biodrivmedelsproduktion och kraftvärmeproduktion för effektivare användning av biomasseresurserna genom att ta tillvara spillvärme i fjärrvärmenätet.
- j. Aktivt samarbeta med andra myndigheter avseende energifrågor, framför allt om information och kommunikation om energiomställning.
- k. Genom planeringsunderlag och annan rådgivning stödja kommunernas planering för utbyggnad av vindkraft.
- l. Tillsammans med berörda aktörer medverka till att öka biogasproduktionen och att prioritera nyttjande av biogas för fordon.
- m. Medverka till att främja nyttjandet av solenergi i länet och tillsammans med berörda aktörer sprida information om solel och solvärme i länet samt om miljömässiga och ekonomiska vinster om kombinationen mellan biobränsle och solvärme.

Verka för andras insatser

- a. Länsstyrelsen ska verka för att offentlig upphandling används som verktyg för att öka efterfrågan på energieffektiva varor och tjänster samt för att öka andelen förnybara energikällor inom länet.
- b. Länsstyrelsen ska verka för informationsinsatser riktade till upphandlare om upphandlingens betydelse för energiomställningen.
- c. Länsstyrelsen ska verka för att Energimyndigheten tar fram och sprider utbildningsmaterial på motsvarande vis som skedde vid miljöbalkens införande.
- d. Länsstyrelsen ska medverka till att öka kunskap och förståelse för energifrågor i små och medelstora företag.
- e. Länsstyrelsen ska verka för ökad samverkan mellan universitet och högskolor, näringsliv och offentlig verksamhet syftande till utveckling av energisnåla produkter och processer.
- f. Länsstyrelsen ska medverka till att utverka finansiering för utveckling av energisnåla produkter och processer via medel från Energimyndigheten samt finansieringsmöjligheter inom EU.
- g. Länsstyrelsen ska medverka till och uppmuntra andra regionala aktörer att sprida information och kännedom om goda exempel om energiomställningsarbetet. Exempel på bra initiativ är *Energicentrum* inom Stockholms stad.
- h. Länsstyrelsen ska stödja Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) och kommunerna i energirådgivningen samt verka för att energirådgivningen omfattar även rådgivning till offentliga aktörer i länet. Regionala aktörer inklusive Länsstyrelsen ska verka för att

sprida information och kännedom om energirådgivningens verksamhet inom länet.

- i. Länsstyrelsen ska verka för att KSL i sin samordning av den kommunala energirådgivningen uppmuntrar kommuner att involvera invånarna och det lokala näringslivet i omställningen.
- j. Länsstyrelsen, inklusive regionala aktörer, ska stödja lokala och regionala samarbetsprojekt mellan industri/företag och entreprenörer för att tillvarata möjligheter till energieffektivisering i uppvärmning, ventilation, pumpar, byggnadsplanering, belysning etc.
- k. Länsstyrelsen, inklusive berörda regionala aktörer, ska verka för ökad samverkan kring trimningsåtgärder i transportsektorn, så kallad mobility management åtgärder.
- l. Länsstyrelsen ska verka för att möjligheterna till internationellt samarbete och EU-finansiering för energieffektivisering tillvaratas i länet.
- m. Länsstyrelsen ska verka för att de små och medelstora företag som är verksamma inom energiområdet ges förutsättningar för en livskraftig utveckling.

Utkastet till strategi överlämnas till regeringen. Inom ramen för uppdraget har det inte funnits tidsmässigt utrymme för att formellt förankra förslaget. Eftersom utkastet avser en strategi för länet och inte bara för statens eller Länsstyrelsens insatser, avser Länsstyrelsen att utsända utkastet på remiss till aktörer i länet. Efter remisshantering av utkastet återkommer Länsstyrelsen till regeringen med ett mera förankrat förslag till strategi.

Ett av underlagen för energistrategin har varit en intervjuundersökning om energisituationen riktad till 14 olika aktörsgrupper inom energiområdet i Stockholms län. Undersökningen pekar på behov av bättre kunskap samt behov av en samlande aktör för arbetet med omställningen av energisystemet. Länsstyrelsen föreslås av många tillfrågade som en sådan aktör.

Föreliggande utkast till strategi är övergripande och behöver omsättas i en handlingsplan med konkreta åtgärder. Länsstyrelsen bedömer det som angeläget att en samlande aktör utses i länet för att leda och samordna framtagandet av en sådan handlingsplan. Länsstyrelsen är beredd att ikläda sig uppgiften som en sådan samlande aktör, under förutsättning att erforderliga resurser ställs till förfogande.